



# АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

## РІШЕННЯ

14 березня 2024 р.

Київ

№ 113-р

Про закриття провадження  
у справі № 143-26.13/295-16

Антимонопольний комітет України (далі – Комітет), розглянувши матеріали справи № 143-26.13/295-16, розпочатої за ознаками вчинення порушення законодавства про захист економічної конкуренції групою Медфарком в особі приватного акціонерного товариства «Медфарком-Центр» і товариства з обмеженою відповідальністю «Медфарком» (далі – Справа), та подання Департаменту досліджень і розслідувань ринків виробничої сфери про попередні висновки за результатами розгляду справи від 22.02.2024 № 143-26.13/295-16/34-спр,

### ВСТАНОВИВ:

#### 1. ПРЕДМЕТ СПРАВИ

- (1) Визначення становища групи суб'єктів господарювання у складі приватного акціонерного товариства «Медфарком-Центр» і товариства з обмеженою відповідальністю «Медфарком» на ринку, де обертаються лікарські засоби АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ®, МІКСТАРД® 30НМ, МІКСТАРД® 30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД® ФЛЕКСПЕН®, НОВОРАПІД® ПЕНФІЛ®, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН®, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН® та НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® виробництва компанії «Ново Нордіск А/Т» (Данія).
- (2) Оцінка дій групи суб'єктів господарювання у складі приватного акціонерного товариства «Медфарком-Центр» і товариства з обмеженою відповідальністю «Медфарком», що полягають у встановленні завищених цін реалізації на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск на території України через неврахування знижок у вигляді кредит-нот, отриманих від групи Ново Нордіск, на наявність порушень законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі – Закон).

#### 2. СТОРОНИ

- (3) Відповідачами у Справі є:

**приватне акціонерне товариство «Медфарком-Центр»** (далі – ПрАТ «Медфарком-Центр») (ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація, доступ до якої

обмежено») , адреса за відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: («Інформація, доступ до якої обмежено»);

**товариство з обмеженою відповідальністю «Медфарком»** (далі – ТОВ «Медфарком») (ідентифікаційний код юридичної особи («Інформація, доступ до якої обмежено»)).

- (4) Відповідно до Статуту ТОВ «Медфарком», затвердженого загальними зборами учасників (протокол № 91 від 22.09.2010), учасником ТОВ «Медфарком» є компанія «Палма Груп С.А.» (Швейцарія) із часткою 99,94 відсотка.
- (5) За інформацією ПрАТ «Медфарком-Центр», наданою в листі від 07.02.2013 № 01-02/13 (вх. № 8-09/1377 від 13.02.2013), єдиним акціонером ПрАТ «Медфарком-Центр» є компанія «Палма Груп С.А.» (Palma Group S.A.) (Швейцарія).
- (6) Отже, ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» пов'язані між собою відносинами контролю в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», тобто є єдиним суб'єктом господарювання (далі **разом – група Медфарком**).

#### ***ПрАТ «Медфарком-Центр»***

- (7) ПрАТ «Медфарком-Центр» юридична особа, яка здійснювала свою діяльність на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого рішенням акціонера (протокол № 20 від 15.10.2012).
- (8) ПрАТ «Медфарком-Центр» здійснювало імпорт, оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами на підставі відповідних ліцензій.
- (9) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань згідно із записом від 13.11.2023 № 1000741170029002664 проведено державну реєстрацію припинення юридичної особи ПрАТ «Медфарком-Центр».

#### ***ТОВ «Медфарком»***

- (10) ТОВ «Медфарком» юридична особа, яка здійснювала свою діяльність на підставі Статуту (нова редакція), затвердженого загальними зборами учасників (протокол № 91 від 22.09.2010).
- (11) ТОВ «Медфарком» здійснювало оптову та роздрібну торгівлю лікарськими засобами на підставі відповідної ліцензії.
- (12) Відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань згідно із записом від 06.03.2017 № 13391170026013736 проведено державну реєстрацію припинення юридичної особи ТОВ «Медфарком».

### **3. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ**

- (13) Розпорядженням державного уповноваженого Антимонопольного комітету України від 30.12.2016 № 01/421-р розпочато розгляд справи № 143-26.13/295-16 за ознаками вчинення порушень групою Медфарком в особі ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачених

пунктом 2 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на загальнодержавних ринках лікарських засобів АКТРАПІДУ® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛУ®, МІКСТАРДУ® 30НМ, МІКСТАРД® 30 НМ ПЕНФІЛУ®, ПРОТАФАНУ® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛУ, НОВОРАПІД® ФЛЕКСПЕНУ®, НОВОРАПІД® ПЕНФІЛУ®, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕНУ®, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕНУ® та НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТУ® шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку (далі – Розпорядження).

- (14) Копію Розпорядження листом від 30.12.2016 № 143-26.13/01-14092 направлено ПрАТ «Медфарком-Центр» за адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Однак, зазначений документ не було вручено відповідачу та повернуто до Комітету відділеннями поштового зв'язку з відміткою про повернення «за письмовою заявою відправника, одержувача».
- (15) Копію розпорядження про початок розгляду справи № 143-26.13/295-16 листом від 30.12.2016 № 143-26.13/01-14108 направлено ТОВ «Медфарком» за адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань. Однак, зазначений документ не було вручено відповідачу та повернуто до Комітету відділенням поштового зв'язку з відміткою про повернення «за зазначеною адресою не проживає».
- (16) У зв'язку з неможливістю вручення копії Розпорядження ТОВ «Медфарком», через відсутність його за юридичною адресою, зазначені копії Розпорядження про початок розгляду справи були повторно надіслані ПрАТ «Медфарком-Центр» за фактичною адресою листом від 24.01.2017 № 143-26.13/01-707.
- (17) ПрАТ «Медфарком-Центр» 30.03.2017 отримало копії розпорядження про початок розгляду справи, про що свідчить повідомлення про вручення поштового відправлення № 0303509358829.
- (18) Під час розгляду Справи державним уповноваженим Комітету надіслані вимоги про надання інформації до:
- (а) **відповідача:** ПрАТ «Медфарком-Центр» (№ 143-26/01-3350 від 27.03.2017, № 143-26/01-8659 від 10.08.2017, № 143-26.13/01-11158 від 18.10.2017, № 143-29/01-4041 від 04.04.2018, № 143-26.13/06-15950 від 20.11.2020, № 143.26.13/06-1034 від 20.01.2021);
- (б) **експертних установ:**
- Інституту ендокринології та обміну речовин ім. В.П. Комісаренка (№ 143-26.13/01-4071 від 14.01.2017, № 143-26.13/06-11651 від 25.08.2020);
  - Інституту патології крові та трансфузійної медицини Національної академії медичних наук України (№ 143-26.13/01-10272 від 25.09.2017);
- (в) **центральної та місцевих органів влади:**

Лист Комітету		Юридична особа
Номер	Дата	
№ 143-26.13/01-5598	25.05.2017	Міністерство охорони здоров'я України
№ 143-29/01-6127	06.06.2017	Рахункова палата України

№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Вінницька обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Волинська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Дніпропетровська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Житомирська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Закарпатська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Запорізька обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Івано-Франківська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Київська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Кіровоградська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Львівська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Луганська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Миколаївська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Одеська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Полтавська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Рівненська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Сумська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Тернопільська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Харківська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Херсонська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Хмельницька обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Черкаська обласна державна адміністрація
№ 143-26.13/01-6608	19.06.2017	Чернівецька обласна державна адміністрація

**(г) учасників ринків лікарських засобів:**

Лист Комітету		Назва суб'єкта господарювання
Номер	Дата	
№ 143-26.13/01-7493	11.06.2019	ТОВ «Укрфармгруп»

№ 143-26.13/01-7494	11.06.2019	ТОВ «Імуно-Фарм»
№ 143-26.13/01-7495	11.06.2019	Комунальне підприємство «Фармація»
№ 143-26.13/01-7496	11.06.2019	ТОВ «Тімел»

#### 4. ОБСТАВИНИ СПРАВИ

##### 4.1. Підстави для відкриття справи № 143-26.13/295-16

- (19) Під час здійснення державного контролю за дотримання законодавства про захист економічної конкуренції Комітет звернувся до компанії «Ново Нордіск А/С» (Данія) через її представництво в Україні, як до одного з провідних виробників лікарських засобів у світі, з вимогами про надання інформації щодо діяльності компанії «Ново Нордіск А/С» та її дистриб'юторів, яка стосується реалізації лікарських засобів на території України<sup>1</sup>.
- (20) За інформацією представництва компанії «Ново Нордіск А/С», наданою листом від 30.01.2012 № 022 (вх. № 8-129-ДСК від 30.01.2012), компанія «Ново Нордіск А/Т» (Данія) виготовляє та реалізує лікарські засоби з торговими назвами: АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ, МІКСТАРД®30НМ, МІКСТАРД®30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД®ФЛЕКСПЕН, НОВОРАПІД®ПЕНФІЛ, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН®, НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® 10/1,5мг, ГЛЮКАГЕН® 1мг ГіпоКіт, НОВОНОРМ®, НОВОСЕВЕН®.
- (21) Серед зазначених лікарських засобів АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ, МІКСТАРД®30НМ, МІКСТАРД®30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД®ФЛЕКСПЕН, НОВОРАПІД®ПЕНФІЛ, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН® належать до інсулінів, які використовуються для лікування діабету.
- (22) НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® 10/1,5мг – лікарський засіб, який використовується для лікування затримки росту в дітей (мітить соматропін).
- (23) Усі поставки лікарських засобів виробництва компанії «Ново Нордіск А/Т» (Данія) у період 2011–2015 років на територію України здійснювали її дистриб'ютори, а саме: ПрАТ «Медфарком-Центр», ТОВ «Медфарком», товариство з обмеженою відповідальністю «Аптека «ЗІ» (далі – ТОВ «Аптека ЗІ») і товариство з обмеженою відповідальністю «БадМ» (далі – ТОВ «БадМ»).
- (24) Усі зазначені дистриб'ютори були також і дистриб'юторами компанії «Ново Нордіск Хелс КЕА АГ» (Швейцарія), яка пов'язана з компанією «Ново Нордіск А/Т» (Данія) відносинами контролю в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (далі разом – група **Ново Нордіск**). Крім того, компанія «Ново Нордіск Хелс КЕА АГ» (Швейцарія) реалізувала продукцію ще двом суб'єктам господарювання, а саме: у 2011–2013 роках – приватному акціонерному товариству «Ганза» (далі – ПрАТ «Ганза») та у 2015 році – товариству з обмеженою відповідальністю «Фармадіс» (далі – ТОВ «Фармадіс») (лист представника компанії «Ново Нордіск А/Т» і компанії «Ново Нордіск Хелс КЕА АГ» від 12.05.2015 б/н (вх. № 8-143/3965 від 12.05.2015)).

<sup>1</sup> Вимоги № 242-29/03-5 від 03.01.2012, № 143-26/09-3478 від 06.04.2015.

- (25) За інформацією, наявною в матеріалах Справи<sup>2</sup>:

Група Медфарком у складі ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» разом із ТОВ «БадМ» у 2011 – 2012 роках мали ознаки монопольного (домінуючого становища) на аптечному сегменті ринків інсулінів виробництва групи Ново Нордіск, а саме на ринках лікарських засобів АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ®, МІКСТАРД® 30НМ, МІКСТАРД® 30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД® ФЛЕКСПЕН®, НОВОРАПІД® ПЕНФІЛ®, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН®, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН®, відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», оскільки частки таких суб'єктів були найбільшими на відповідних ринках та їх сукупна частка перевищувала 50 відсотків.

Група Медфарком у складі ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» разом із ТОВ «БадМ» і ТОВ «Аптека ЗІ» у 2011–2012 роках мали ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринках інсулінів виробництва групи Ново Нордіск, а саме на ринках лікарських засобів АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ®, МІКСТАРД® 30НМ, МІКСТАРД® 30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД® ФЛЕКСПЕН®, НОВОРАПІД® ПЕНФІЛ®, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН®, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН®, а саме в сегменті відповідного ринку під час реалізації відповідних інсулінів за допомогою процедур закупівель за державні кошти, відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», оскільки частки таких суб'єктів були найбільшими на відповідних ринках та їх сукупна частка перевищувала 50 відсотків.

Група Медфарком у складі ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» у 2011– 2012 роках мала ознаки монопольного (домінуючого) становища на аптечному сегменті ринку НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® виробництва групи Ново Нордіск, відповідно до частини другої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», оскільки частка відповідного суб'єкта господарювання на відповідному ринку перевищувала 50 відсотків.

Група Медфарком у складі ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» разом із ТОВ «БадМ» у 2011–2012 роках мали ознаки монопольного (домінуючого) становища на сегменті ринку НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® виробництва групи Ново Нордіск, а саме в сегменті відповідного ринку під час реалізації відповідного лікарського засобу за допомогою процедур закупівель за державні кошти відповідно до частини п'ятої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», оскільки частки таких суб'єктів були найбільшими на відповідних ринках та їх сукупна частка перевищувала 50 відсотків.

- (26) Упродовж 2011–2015 років група Медфарком здійснювала імпорт на територію України лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск на підставі таких договорів (контрактів, дистриб'юторських угод), укладених:

(а) компанією «Ново Нордіск А/С» з

**ТОВ «Медфарком»** від 03.01.2011 № 455/11-U, від 03.01.2012 № 466/12-U, від 03.01.2013 № 473/13-U, від 19.03.2014 № 490/14-U,

**ПрАТ «Медфарком-Центр»** від 16.05.2011 № 460/11-U, від 03.01.2012 № 468/12-U, від 03.01.2013 № 475/13-U, від 19.03.2014 № 489/14-U,

<sup>2</sup> Листи ТОВ «Медфарком» (вх. № 8-09/12359 від 26.12.2012), ПрАТ «Медфарком-Центр» (вх. № 8-09/1377 від 13.02.2013), ПрАТ «Ганза» (вх. № 8-09/12445 від 28.12.2012), ТОВ «БадМ» (вх. № 8-393-ДСК від 26.03.2014), ТОВ «Аптека ЗІ» (вх. № 8-09/473 від 17.01.2013).

(б) компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» з

ТОВ «Медфарком» від 03.01.2011 № 456/11-U, від 03.01.2012 № 467/12-U, від 03.01.2013 № 474/13-U, від 03.01.2014 № 484/14-U,

ПрАТ «Медфарком-Центр» від 16.05.2011 № 461/11-U, від 03.01.2012 № 469/12-U, від 03.01.2013 № 476/13-U, від 03.01.2014 № 485/14-U

(далі – Договори).

- (27) Згідно з Договорами компанія «Ново Нордіск А/С» і компанія «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» є продавцями певної фармацевтичної продукції, а ТОВ «Медфарком» і ПрАТ «Медфарком-Центр» є її покупцями.
- (28) Відповідно до Договорів ціни на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск встановлюються в доларах США на умовах DDU (DAP) і наведені в додатках до договорів (контрактів). Ціна лікарських засобів залишається незмінною протягом всього періоду дії Договору.
- (29) Договорами передбачена загальна вартість продукції, що придбавається покупцем протягом дії відповідного договору (контракту). При цьому договором (контрактом) передбачено, що покупці можуть отримувати додаткові знижки, які регулюються додатковими угодами до таких договорів (контрактів).
- (30) Відповідно до додаткових угод до Договорів Група Ново Нордіск надавала покупцям знижки у вигляді кредит-ноти на лікарські засоби від («Інформація, доступ до якої обмежено») відсотків їх вартості. Знижки могли бути збільшені ще на («Інформація, доступ до якої обмежено») відсотків за умови придбання в певних обсягах визначених такими додатковими угодами лікарських засобів.
- (31) Відповідно до Договорів сума таких знижок у 2011–2012 роках списувалася Групою Ново Нордіск із заборгованості покупців шляхом кредит-ноти після здійснення продажу, а в 2013–2015 роках сума знижки списувалася продавцями із заборгованості покупців щоквартально протягом 10 днів після надання покупцем звіту щодо конвертації коштів для оплати за відповідним контрактом з урахуванням перерахунку курсової різниці.
- (32) Аналіз інформації, отриманої від ПрАТ «Медфарком-Центр» (вх. № 8-09/1377 від 13.02.2013) і ТОВ «Медфарком» (вх. № 8-143/6604 від 08.08.2014), щодо вартості придбання і вартості реалізації лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск свідчить, що вони не враховували отримані від групи Ново Нордіск знижки в подальшому ціноутворенні.
- (33) Отримані групою Медфарком знижки не призвели до зниження цін на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск, які придбавали заклади охорони здоров'я та аптеки, оскільки надавалися у вигляді кредит-нот вже після виконання умов Договорів у майбутніх періодах, коли лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск могли бути реалізовані покупцями.
- (34) Тобто отримання від групи Ново Нордіск знижок у вигляді кредит-нот призводило до того, що реалізація ТОВ «Медфарком» і ПрАТ «Медфарком-Центр» лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск здійснювалося фактично за умов застосування двох режимів ціноутворення, а саме: **номінальних цін**, які декларувала група Медфарком на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск у митних деклараціях, та **реальних цін**, які враховували знижку у вигляді кредит-ноти.
- (35) Оскільки лікарські засоби АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ, МІКСТАРД®30НМ, МІКСТАРД®30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД®ФЛЕКСПЕН, НОВОРАПІД®ПЕНФІЛ,

НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН® та НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® підпадали під державне регулювання, яке здійснюється шляхом встановлення граничних розмірів надбавок до задекларованої / зареєстрованої ціни лікарського засобу, **були підстави вважати, що ціни, за якими реалізовувала відповідні лікарські засоби на території України група Медфарком, були суттєво завищені і необґрунтовані.**

- (36) Отже, дії групи Медфарком, які полягали у встановленні завищених цін реалізації лікарських засобів АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ, МІКСТАРД®30НМ, МІКСТАРД®30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД®ФЛЕКСПЕН, НОВОРАПІД®ПЕНФІЛ, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН® та НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® виробництва групи Ново Нордіск шляхом неврахування знижок у вигляді кредит-нот від компаній групи Ново Нордіск, містили ознаки порушення у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринках лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.

#### 4.2. Результати розгляду справи № 143-26.13/121-18/296-16

- (37) Одночасно з відкриттям справи № 143-26.13/295-16 розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 30.12.2016 № 01/422-р було розпочато розгляд справи № 143-26.13/296-16 про порушення компаніями групи Ново Нордіск і групою Медфарком, ТОВ «БадМ», ТОВ «Аптека ЗІ», ПрАТ «Ганза, ТОВ «Фармадіс» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій.
- (38) Розпорядженням державного уповноваженого Комітету від 23.11.2018 № 01/278-р розпочато розгляд справи № 143-26.13/121-18/296-16 про порушення компанією «Ново Нордіск А/С», компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарм» законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 статті 50 та пунктом 1 частини другої статті 6 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та об'єднано зі справою № 143-26.13/296-16.
- (39) Під час розгляду справи № 143-26.13/121-18/296-16 Комітет встановив, що упродовж 2011–2017 років компанії групи Ново Нордіск уклали угоди про дистрибуцію<sup>3</sup> з ТОВ «Медфарком», ПрАТ «Медфарком-Центр», ТОВ «БадМ», ТОВ «Аптека ЗІ», ПрАТ «Ганза», ТОВ «Фармадіс», ТОВ «Медфарм», якими передбачалося надання дистриб'юторам знижки у вигляді кредит-нот.
- (40) Знижки у вигляді кредит-нот регламентувалися додатковими угодами до угод про дистрибуцію.
- (41) Однак, як свідчить аналіз матеріалів справи № 143-26.13/121-18/296-16, знижки, які надавали компанії групи Ново Нордіск, не призвели до зниження цін на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск, які придбавали заклади охорони здоров'я та аптеки, оскільки надавалися у вигляді кредит-нот вже після виконання умов угод про дистрибуцію у майбутніх періодах, коли лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск могли бути реалізовані дистриб'юторами.

<sup>3</sup> Перелік угод наведено в додатку до цього рішення.



- (42) Отже, система договірних відносин між компаніями групи Ново Нордіск і групою Медфарком сприяла утворенню номінального ціноутворення, на підставі якого на території України формувалися ціни на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск, та реального ціноутворення з урахуванням знижок, запроваджених сторонами угодами про дистрибуцію, чинними у 2011–2017 роках.
- (43) Надання компаніями групи Ново Нордіск знижок у вигляді кредит-нот призводить до існування в каналах дистрибуції лікарських засобів Ново Нордіск на території України двох видів цін:
- **номінальної ціни**, яка зазначається в угодах про дистрибуцію і є базою для нарахування митних зборів, торговельних надбавок, цін для кінцевих споживачів та є об'єктом контролю для регулюючих органів;
  - **реальної ціни** – ціни з урахуванням знижок, наданих компаніями групи Ново Нордіск у наступному періоді, та яка існує тільки у відносинах між компаніями групи Ново Нордіск та її дистриб'юторами (група Медфарком, ТОВ «БадМ», ТОВ «Аптека ЗІ», ПрАТ «Ганза», ТОВ «Фармадіс», ТОВ «Медфарм»), яка не реєструвалася як оптово-відпускна ціна.
- (44) Аналіз наданих групою Медфарком, ТОВ «БадМ», ТОВ «Аптека ЗІ», ПрАТ «Ганза», ТОВ «Фармадіс» і ТОВ «Медфарм» відомостей засвідчив, що протягом 2011–2017 років лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск, які імпортувалися на територію України, реалізувалися на території України за цінами, які були на 13-59 відсотків завищеними, порівняно з тими цінами, які б існували в разі врахування дистриб'юторами знижок від компаній групи Ново Нордіск в подальшому ціноутворенні<sup>4</sup>.
- (45) Отже, надання компаніями групи Ново Нордіск знижок дистриб'юторам (групи Медфарком, ТОВ «БадМ», ТОВ «Аптека ЗІ», ПрАТ «Ганза», ТОВ «Фармадіс», ТОВ «Медфарм») не вплинуло на зниження вартості лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск та фактично призвело до необґрунтованого збільшення номінальних цін, відповідно до яких розраховувалася ціна перепродажу, тобто ціна, яку в кінцевому результаті платив споживач або держава в умовах існування державного регулювання цін шляхом застосування граничних рівнів торговельної надбавки, була завищеною.
- (46) Отже, компанії групи Ново Нордіск та дистриб'ютори (група Медфарком, ТОВ «БадМ», ТОВ «Аптека ЗІ», ПрАТ «Ганза», ТОВ «Фармадіс», ТОВ «Медфарм»), укладаючи угоди, умови яких передбачають надання знижок у вигляді кредит-нот, не могли не усвідомлювати того, що існування номінальних та реальних цін фактично призвело до необґрунтованого завищення цін реалізації на лікарські засоби виробництва компаній групи Ново Нордіск на території України, оскільки ціни реалізації на лікарські засоби, що підпадають під державне регулювання, встановлюються з урахуванням зареєстрованих / задекларованих змін оптово-відпускних цін, які були завідомо завищені.
- (47) За результатами розгляду справи № 143-26.13/121-18/296-16 прийнято рішення Комітету від 03.11.2020 № 680-р (далі – **Рішення № 680-р**) яким, зокрема, визнано дії:

<sup>4</sup> Більш детально див. розділ «Вплив умов співпраці компаній групи Ново Нордіск і дистриб'юторів на конкуренцію та рівень цін в Україні» Рішення № 680-р.

- (а) компанії «Ново Нордіск А/С» і групи Медфарком<sup>5</sup> щодо укладення угод про дистрибуцію від 03.01.2011 № 455/11-У, від 16.05.2011 № 460/11-У, від 03.01.2012 № 466/12-У, від 03.01.2012 № 468/12-У, від 03.01.2013 № 473/13-У, від 03.01.2013 № 475/13-У, від 19.03.2014 № 490/14-У, від 19.03.2014 № 489/14-У, від 20.04.2015 № 499/15-У, від 20.04.2015 № 502/15-У, від 20.08.2015 б/н, від 23.09.2015 б/н, від 04.2016 № 2016UA52163I, від 01.01.2017 № DTR/2016/1/AS, від 01.01.2017 № DTR/2016/1/AS/V, умови яких призвели до необґрунтованого завищення вартості реалізації лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск, порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються встановлення цін на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск.
- (б) компанії «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і групи Медфарком щодо укладення угод про дистрибуцію від 03.01.2011 № 456/11-У, від 16.05.2011 № 461/11-У, від 03.01.2012 № 467/12-У, від 03.01.2012 № 469/12-У, від 03.01.2013 № 474/13-У, від 03.01.2013 № 476/13-У, від 03.01.2014 № 484/14-У, від 03.01.2014 № 485/14-У, від 04.08.2015 б/н, від 01.05.2016 № 2016UA52163AG, від 01.01.2017 № DTR/2016/1/AG, умови яких призвели до необґрунтованого завищення вартості реалізації лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск, порушенням, передбаченим пунктом 1 частини другої статті 6 та пунктом 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються встановлення цін на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск.
- (48) Згідно з Рішенням № 680-р за вчинені порушення на ПрАТ «Медфарком-Центр» накладено штраф у розмірі 28 655 531 гривню.
- (49) Компанія «Ново Нордіск А/С» і компанія «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» Рішення № 680-р оскаржили в судовому порядку.
- (50) Верховний Суд постановою від 09.08.2022 у справі № 910/508/21 підтвердив законність Рішення № 680-р, залишивши без змін постанову Північного апеляційного господарського суду від 02.12.2021 у справі № 910/508/21, якою у задоволенні позовних вимог компанії «Ново Нордіск А/С» і компанії «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» про визнання частково недійсним Рішення № 680-р відмовлено повністю.

#### 4.3. Розгляд справи № 143-26.13/295-16 та справи № 143-26.13/121-18/296-16

- (51) Під час розгляду справи № 143-26.13/295-16 Комітет встановив, що предмет її розгляду вже досліджувався під час розгляду справи № 143-26.13/121-18/296-16.
- (52) Так, у таблиці 1 наведено порівняння щодо основних параметрів справ про порушення, а саме: відповідачів, договорів, лікарських засобів та підстав кваліфікації порушень, дій, які вчинили суб'єкти господарювання, які є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції:

Таблиця 1

Справа № 143-26.13/121-18/296-16	Справа № 143-26.13/295-16
<b>Відповідачі</b>	
Компанія «Ново Нордіск А/С»	

<sup>5</sup> Група Медфарком у складі ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком», які пов'язані між собою відносинами контролю в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та є єдиним суб'єктом господарювання (пункт 49 Рішення № 680-р).

Компанія «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ»	
<b>ПрАТ «Медфарком-Центр»</b>	ПрАТ «Медфарком-Центр»
<b>ТОВ «Медфарком»</b>	ТОВ «Медфарком»
ТОВ «БадМ»	
ТОВ «БадМ-Б»	
ТОВ «Аптека ЗІ»	
ПрАТ «Ганза»	
ТОВ «Фармадіс»	
ТОВ «Медфарм»	
<b>Кваліфікація порушення законодавства про захист економічної конкуренції</b>	
Пункт 1 частини другої статті 6 та пункт 1 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних узгоджених дій, які стосуються встановлення цін на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск	Пункт 1 частини другої статті 13 та пункт 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на загальнодержавних ринках АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ®, МІКСТАРД® 30НМ, МІКСТАРД® 30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД® ФЛЕКСПЕН®, НОВОРАПІД® ПЕНФІЛ®, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН®, ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН® та НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТУ® виробництва групи Ново Нордіск шляхом встановлення таких цін реалізації товару, які неможливо було б встановити за умови існування значної конкуренції на ринку
<b>Дії суб'єктів господарювання, які є порушенням законодавства (мають ознаки порушення законодавства)</b>	
Укладення угод про дистрибуцію, умови яких призвели до встановлення завищених цін реалізації лікарських засобів виробництва групи Ново Нордіск на території України через надання знижок у вигляді кредит-нот	Встановлення завищених цін реалізації на лікарські засоби виробництва групи Ново Нордіск на території України через неврахування знижок у вигляді кредит-нот від компаній групи Ново Нордіск
<b>Договори (угоди про дистрибуцію), укладені групою Ново Нордіск з ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком», які аналізувалися в рамках розгляду справи</b>	
№ 455/11-U від 03.01.2011	№ 455/11-U від 03.01.2011
№ 460/11-U від 16.05.2011	№ 460/11-U від 16.05.2011
№ 456/11-U від 03.01.2011	№ 456/11-U від 03.01.2011
№ 461/11-U від 16.05.2011	№ 461/11-U від 16.05.2011
№ 466/12-U від 03.01.2012	№ 466/12-U від 03.01.2012
№ 468/12-U від 03.01.2012	№ 468/12-U від 03.01.2012
№ 467/12-U від 03.01.2012	№ 467/12-U від 03.01.2012
№ 469/12-U від 03.01.2012	№ 469/12-U від 03.01.2012
№ 473/13-U від 03.01.2013	№ 473/13-U від 03.01.2013

№ 475/13-U від 03.01.2013	№ 475/13-U від 03.01.2013
№ 474/13-U від 03.01.2013	№ 474/13-U від 03.01.2013
№ 476/13-U від 03.01.2013	№ 476/13-U від 03.01.2013
№ 490/14-U від 19.03.2014	№ 490/14-U від 19.03.2014
№ 489/14-U від 19.03.2014	№ 489/14-U від 19.03.2014
№ 484/14-U від 03.01.2014	№ 484/14-U від 03.01.2014
№ 485/14-U від 03.01.2014	№ 485/14-U від 03.01.2014
№ 499/15-U від 20.04.2015	
№ 502/15-U від 20.04.2015	
б/н від 04.08.2015	б/н від 04.08.2015
б/н від 20.08.2015	б/н від 20.08.2015
б/н від 23.09.2015	б/н від 23.09.2015
№ 2016UA52163I від 04.2016	№ 2016UA52163I від 01.05.2016
№ 2016UA52163AG від 01.05.2016	№ 2016UA52163AG від 01.05.2016
№ DTR/2016/1/AS від 01.01.2017	№ DTR/2016/1/AS від 01.01.2017
№ DTR/2016/1/AS/V від 01.01.2017	№ DTR/2016/1/AS/V від 01.01.2017
<b>Лікарські засоби</b>	
<b>Препарати інсуліну:</b> Актрапід® НМ; Актрапід® НМ Пенфіл; Мікстард 30НМ; Мікстард 30НМ Пенфіл; Протафан НМ; Протафан НМ Пенфіл; НовоРапід ФлексПен; Новомікс 30 ФлексПен; Левемір ФлексПен; Тресіба Флексстач (реалізація здійснювалася у 2017 році)	<b>Препарати інсуліну:</b> Актрапід® НМ; Актрапід® НМ Пенфіл; Мікстард 30НМ; Мікстард 30НМ Пенфіл; Протафан НМ; Протафан НМ Пенфіл; НовоРапід ФлексПен; Новомікс 30 ФлексПен; Левемір ФлексПен
<b>Для лікування затримки росту:</b> Нордітропін Норділет	<b>Для лікування затримки росту:</b> Нордітропін Норділет
<b>Для лікування цукрового діабету II типу:</b> Віктоза; Новонорм 1 мг; Новонорм 2 мг	
<b>Гемостатичні лікарські засоби:</b> Новосевен 2,4 мг (120 КМО); Новосевен 2 мг (100 КМО); Новосевен 5 мг (250 КМО)	
<b>Для лікування гіпоглікемії:</b> ГлюкаГен ГіпоКіт	

- (53) Справа № 143-26.13/121-18/296-16 та справа № 143-26.13/295-16 стосуються дій, зокрема, щодо укладення тих же угод про дистрибуцію групою Ново Нордск із ПрАТ «Медфарком-Центр» і ТОВ «Медфарком» щодо реалізації лікарських засобів АКТРАПІД® НМ, АКТРАПІД® НМ ПЕНФІЛ, МІКСТАРД®30НМ, МІКСТАРД®30 НМ ПЕНФІЛ®, ПРОТАФАН® НМ, ПРОТАФАН® НМ ПЕНФІЛ®, НОВОРАПІД®ФЛЕКСПЕН, НОВОРАПІД®ПЕНФІЛ, НОВОМІКС® 30 ФЛЕКСПЕН,

ЛЕВЕМІР® ФЛЕКСПЕН® та НОРДІТРОПІН® НОРДІЛЕТ® виробництва групи Ново Нордіск за цінами, які не враховують знижку у вигляді кредит-ноти, отриману від групи Ново Нордіск, згідно з угодами про дистрибуцію. Зазначені справи мають, зокрема, однаковий склад учасників, стосуються тих саме дій та мають однакові підстави кваліфікації порушення.

- (54) Разом із тим притягнення двічі одних і тих же суб'єктів господарювання до юридичної відповідальності за одне й те саме правопорушення згідно із чинним законодавством забороняється (відповідно до статті 61 Конституції України ніхто не може бути двічі притягнений до юридичної відповідальності одного виду за одне й те саме правопорушення).
- (55) Також згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань внесено записи від 06.03.2017 № 13391170026013736 про припинення юридичної особи ТОВ «Медфарком» та від 13.11.2023 № 1000741170029002664 про припинення юридичної особи ПрАТ «Медфарком-Центр».
- (56) Відповідно до пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення законодавства про захист економічної конкуренції та діяльності Антимонопольного комітету України» № 3295 від 09.08.2023 справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, розгляд яких розпочато до дня набрання чинності цим Законом, розглядаються відповідно до законодавства, яке діяло до дня набрання чинності цим Законом.
- (57) Відповідно до частини першої статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення, в тому числі про закриття провадження у справі.
- (58) Відповідно до статті 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» розгляд справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції підлягає закриттю без прийняття рішення по суті, якщо, зокрема:
- вже розглянуто чи розглядається органами Антимонопольного комітету України справа з тих же підстав щодо того самого відповідача;
- відповідача – юридичну особу ліквідовано.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 49 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 36 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), Антимонопольний комітет України

#### **ПОСТАНОВИВ:**

Закрити провадження у справі № 143-26.13/295-16.

Додаток  
до рішення Антимонопольного  
комітету України  
від 14.03.2024 № 113-рпро закриття  
провадження  
у справі № 143-26.13/295-16

Перелік угод, на підставі яких у 2011–2017 роках здійснювався імпорт лікарських засобів  
виробництва групи Ново Нордіск в Україну

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2011 році:**

- (а) контракт від 03.01.2011 № 455/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарком»;
- (б) контракт від 16.05.2011 № 460/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (в) контракт від 03.01.2011 № 451/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БадМ»;
- (г) контракт від 03.01.2011 № 453/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (д) контракт від 03.01.2011 № 456/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарком»;
- (е) контракт від 16.05.2011 № 461/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (є) контракт від 03.01.2011 № 452/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БадМ»;
- (ж) контракт від 03.01.2011 № 454/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (з) контракт від 01.02.2011 № 457/11-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Ганза».

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2012 році:**

- (а) контракт від 03.01.2012 № 466/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарком»;
- (б) контракт від 03.01.2012 № 468/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (в) контракт від 03.01.2012 № 462/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БадМ»;
- (г) контракт від 03.01.2012 № 464/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (д) контракт від 03.01.2012 № 467/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарком»;
- (е) контракт від 03.01.2012 № 469/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (є) контракт від 03.01.2012 № 463/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БадМ»;
- (ж) контракт від 03.01.2012 № 465/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (з) контракт від 21.06.2012 № 472/12-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Ганза».

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2013 році:**

- (а) контракт від 03.01.2013 № 473/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарком»;
- (б) контракт від 03.01.2013 № 475/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;

- (в) контракт від 03.01.2013 № 477/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БадМ»;
- (г) контракт від 03.01.2013 № 479/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (д) контракт від 03.01.2013 № 474/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарком»;
- (е) контракт від 03.01.2013 № 476/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (є) контракт від 03.01.2013 № 478/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БадМ»;
- (ж) контракт від 03.01.2013 № 480/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (з) контракт від 26.03.2013 № 481/13-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Ганза».

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2014 році:**

- (а) контракт від 19.03.2014 № 490/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарком»;
- (б) контракт від 19.03.2014 № 489/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (в) контракт від 19.03.2014 № 491/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БадМ»;
- (г) контракт від 19.03.2014 № 492/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (д) контракт від 03.01.2014 № 484/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарком»;
- (е) контракт від 03.01.2014 № 485/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (є) контракт від 03.01.2014 № 486/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БадМ»;
- (ж) контракт від 03.01.2014 № 487/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (з) контракт від 12.05.2014 № 488/14-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Фармадіс».

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2015 році:**

- (а) контракт від 20.04.2015 № 499/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (б) контракт від 20.04.2015 № 502/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (в) контракт від 20.04.2015 № 500/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БадМ»;
- (г) контракт від 20.04.2015 № 503/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БадМ»;
- (д) контракт від 20.04.2015 № 501/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (е) контракт від 20.04.2015 № 504/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «ЗІ»;
- (є) контракт від 20.04.2015 № 496/15-U, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БадМ»;
- (ж) дистриб'юторська угода від 04.08.2015 б/н, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (з) дистриб'юторська угода від 20.08.2015 б/н, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;

- (и) дистриб'юторська угода від 20.08.2015 б/н, зі змінами та доповненнями (інсуліни) між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «3І»;
- (і) дистриб'юторська угода від 23.09.2015 б/н, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (ї) дистриб'юторська угода від 23.09.2015 б/н, зі змінами та доповненнями (Віктоза) між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Аптека «3І»;
- (й) дистриб'юторська угода від 07.10.2015 б/н, зі змінами та доповненнями (інсуліни) між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БаДМ»;
- (к) дистриб'юторська угода від 07.10.2015 б/н, зі змінами та доповненнями (Віктоза) між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БаДМ»;
- (л) дистриб'юторська угода від 19.10.2015 б/н, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БаДМ»;
- (м) дистриб'юторська угода від 02.11.2015 б/н зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Фармадіс».

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2016 році:**

- (а) дистриб'юторська угода від 04.2016 № 2016UA52163І, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (б) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA50836І, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БаДМ»;
- (в) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA52551І зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарм»;
- (г) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA52551V зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарм»;
- (д) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA52163AG, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (е) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA50836AG, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БаДМ»;
- (є) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA52496AG зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Фармадіс»;
- (ж) дистриб'юторська угода від 01.05.2016 № 2016UA52551AG зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарм».

**Угоди про дистрибуцію, укладені у 2017 році:**

- (а) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/1/AS, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (б) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/1/AS/V, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (в) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/4/AS/V, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БаДМ»;
- (г) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/4/AS, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «БаДМ»;
- (д) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/3/AS, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарм»;
- (е) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/3/AS/V, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Медфарм»;
- (є) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/2/AS, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск А/С» і ТОВ «Фармадіс»;
- (ж) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/1/AG, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ПрАТ «Медфарком-Центр»;
- (з) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/4/AG, зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «БаДМ»;



- (ii) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/2/AG зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Фармадіс»;
- (i) дистриб'юторська угода від 01.01.2017 № DTR/2016/3/AG зі змінами та доповненнями між компанією «Ново Нордіск Хелс Кеа АГ» і ТОВ «Медфарм».